

PRO PŘÍPAD OHROŽENÍ

Příručka pro obyvatele

OBSAH :

- **PRO PŘÍPAD OHROŽENÍ, MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI, KRIZOVÉ SITUACE**
- **ÚKOLY MĚSTSKÉHO A OBEČNÍHO ÚŘADU**
- **INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM**
- **DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ**
- **OBEČNÉ ZÁSADY**
- **VAROVNÉ SIGNÁLY**
- **KDYŽ ZAZNÍ SIRÉNA**
- **CO DĚLAT KDYŽ BUDE NAŘÍZENA EVAKUACE**
- **TECHNOLOGICKÉ HAVÁRIE, ÚNIKY NEBEZPEČNÝCH LÁTEK**
- **VAROVNÝ SIGNÁL „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“**
- **ZÁSADY PRO OPUŠTĚNÍ BYTU NEBO DOMU V PŘÍPADĚ EVAKUACE**

PRO PŘÍPAD OHROŽENÍ - MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Mimořádnou událostí jsou takové činnosti člověka, přírodní vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Ve správním obvodu Tanvald – obec s rozšířenou působností, to mohou být :

- **živelní pohromy :**
 - záplavy a povodně
 - sněhová kalamita
 - vichřice a polomy

- **technologické havárie :**
 - provozní havárie s únikem nebezpečných látek
 - požáry provozních zařízení s únikem nebezpečných látek
 - dopravní nehody s kombinovaným účinkem
 - ropné havárie ve výtopnách, na komunikacích

Tato příručka obsahuje základní a stručný návod, jak se připravit na možné následky živelních pohrom a technologických havárií, jak se chovat a jaké základní úkoly plnit ke snížení vlivu těchto následků na životy a zdraví obyvatel.

ÚKOLY SAMOSPRÁVY, IZS

(ve smyslu ustanovení zák. č. 239/2000 Sb., č.240/2000 Sb.,č. 320/2002 Sb.)

Připravenost na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací zajišťují ve správním obvodu obce s rozšířenou působností městský úřad, na území měst a obcí městský (obecní) úřad

Městský úřad Tanvald - obec s rozšířenou působností :

- zpracovává Výpis z havarijního plánu LK, krizový plán a povodňový plán
- koordinuje přípravu všech opatření k řešení mimořádných událostí ve správním obvodu
- starosta Tanvaldu jmenuje bezpečnostní radu města jako poradní a koordinační orgán; k řízení a koordinaci záchranných prací zřizuje krizový štáb

Městský (obecní) úřad : organizuje přípravu města (obce) na mimořádné události

(opatření a jejich zajištění jsou rozpracována v havarijních plánech měst a obcí)

- podílí se na přípravě a provádění záchranných a likvidačních prací
- zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob
- podílí se na nouzovém přežití obyvatel města (obce)

Starosta města, obce : zřizuje krizový štáb města, obce

- organizuje po dohodě s velitelem zásahu nebo starostou Tanvaldu evakuaci z ohroženého území
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití
- je oprávněn vyzvat kohokoliv k poskytnutí pomoci nebo věcné podpory

Integrovaný záchranný systém - IZS (dle zák. č. 239/2000 Sb.)

- je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události (MU) a při provádění záchranných a likvidačních prací
- jeho složky jako první zasahují při mimořádných událostech , zajišťují provádění a koordinaci záchranných a likvidačních prací, spolupracují se starostou a krizovým štábem obce, na jejímž území k MU došlo
- v případě mimořádné události většího rozsahu, nebo v případě ohrožení většího území a počtu obyvatel koordinaci a řízení záchranných prací přebírá krizový štáb Tanvaldu

Složky integrovaného záchranného systému

- **základními** jsou
 - Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje – Územní odbor Jablonec nad Nisou - velitel zásahu zpravidla koordinuje a řídí činnost v místě zásahu (HZS LK – ÚO)
 - jednotky sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO)
 - zdravotnická záchranná služba – lékařská služba první pomoci
 - Policie ČR
- **ostatní složky IZS** plní úkoly na vyžádání starostou Tanvaldu a jsou jimi např. záchranný vojenský útvar, Městská policie, KSS-Cestmistrovství Jablonecko, KHS LK-odb. pracoviště Jablonec n.N., Krajská veterinární správa LK, záchranná brigáda kynologů, ČČK, TS, firmy provádějící asanaci, firmy se zemními stroji a mechanismy a pod.

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ

Zjistíte – li mimořádnou událost (požár, havárii chemického nebo průmyslového zařízení,...) která ohrožuje osoby nebo majetek, **okamžitě volejte číslo**

150 Hasičský záchranný sbor

Při předávání zprávy uveďte :

- kde hoří - kde se stala událost
- co hoří - co se stalo (při havárii cisterny si všimněte čísel na čtvercové oranžové tabulce označující náklad a nahlaste je)
- své jméno a číslo telefonu, ze kterého voláte
- po skončení hovoru zavěste a čekejte na zpětný dotaz k ověření pravdivosti zprávy

Pomoc zdravotnické záchranné služby se vyžaduje při všech událostech ohrožujících život, **volejte** číslo :

155 Zdravotnická záchranná služba

Pokud jste svědky dopravní nehody nebo trestného činu, **volejte** čísla :

158 Policie ČR nebo **156 Městská Policie Tanvald**

OBECNÉ ZÁSADY

Při ohrožení, o kterém můžete být vyrozuměni prostřednictvím sirén, zprávou v rádiu, televizi, z hlášení místního rozhlasu, pojízdného rozhlasového zařízení (Policie, Hasiči) nebo z tisku se snažte dodržovat následující zásady :

- **RESPEKTUJTE** a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rádia, televize, místní rozhlas, vyhláška městského nebo obecního úřadu, atd.)
- **NEROZŠIŘUJTE** poplašné a neověřené informace a zprávy (typu „myslím si,..“, „zdá se mi....“ a pod.)
- **VARUJTE** ostatní ohrožené osoby v blízkém okolí

- NETELEFONUJTE zbytečně – telefonní síť je v při havarijních a krizových situacích přetížena – spoléhejte na informace a pokyny vydávané krizovým štábem města, obce, Policií, hasiči
- NEPODCEŇUJTE vzniklou situaci
- POMÁHEJTE sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem
- UPOSLECHNĚTE POKYŇŮ PRACOVNÍKŮ ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK

VAROVNÉ SIGNÁLY

V České republice může být v současné době vyhlášen varovný signál :
VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA,

Tón sirény	Délka tónu	Význam	
		v období míru	za válečného stavu
Trvalý	140 sekund	Všeobecná výstraha	

SIGNÁL „POŽÁRNÍ POPLACH“

Tento signál je vyhlášen přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty, nebo přerušovaným signálem, který má tvar 25 vteřin nepřetržitého tónu. Vyhláší se za účelem svolání jednotek Hasičského záchranného sboru (Sboru dobrovolných hasičů).

KDYŽ ZAZNÍ SIRÉNA

Níže uvedené pokyny platí jen tehdy, pokud se zjevně nejedná o povodňové ohrožení, havárii vodního díla nebo možnost vzniku zátopové vlny.

1)OKAMŽITĚ SE UKRYJTE

- Vyhleďte úkryt v nejbližší budově (výrobní závod, úřad, obchod, soukromý dům)
- Děti, které jsou ve školách, školkách a jeslích je nutné tam ponechat a neposílat je domů nebo se je snažit z těchto zařízení vyzvednout. Vědí, jak se o děti postarat, jak je ochránit. Budete informováni městským (MěÚ) nebo obecním úřadem (OÚ), prostřednictvím rádií, televize, místních sdělovacích prostředků, mobilních hlásicích zařízení
- Jestliže cestujete automobilem, zaparkujte a ukryjte se v nejbližší budově.

2)ZAVŘETE DVEŘE A OKNA

- V budovách a bytech zavřete okna, dveře. Uchráníte tak osoby uvnitř. Siréna může signalizovat technologickou havárii, únik toxických látek.

3)ZAPNĚTE RÁDIO I TELEVIZI

- Získáte informace o tom, co se stalo, co dělat dál, jak se zachovat, kdy budou další relace.
- **RÁDIA** : - v rozsahu FM(VKV) -EVROPA 2 - frekv. 88,1; ČRo Radiožurnál – 95,9 ;
Rádio Blaník – 101,4; ČR Liberec – frekv. 102,3
- **TELEVIZE** : ČT – 1

CO DĚLAT, KDYŽ BUDE NAŘÍZENA EVAKUACE

- pokyn k evakuaci bude vydán starostou města (obce), krizovým štábem města (obce)
- způsob evakuace a pokyny k jejímu provedení se dozvíte z vysílání lokálních stanic VKV (FM) - viz str. 9 – **RESPEKTUJTE POKYNY, NAŘÍZENÁ OPATŘENÍ – zabráníte panice a dalším problémům**
- z vysílacích relací se dozvíte - kde se soustředit, co vzít sebou, zajištění přepravy do míst nouzového ubytování, popř. zda je možné vzít vlastní auto a kam dojet
- přepravu nemocných, nemohoucích, dětí ze škol a pod. zajišťují organizace a MěÚ (OÚ) do stejných objektů, jako ostatní obyvatelé města (obce)
- vezměte evakuační zavazadlo, opusťte byt, dostavte se na určené místo
- všechna opatření k zajištění evakuace už nyní řeší plán evakuace, který je součástí havarijního plánu Tanvaldu a dokumentace ostatních měst a obcí

OBSAH EVAKUAČNÍHO ZAVAZADLA - batoh, cestovní taška, kufr

- základní trvanlivé potraviny (především konzervy), zabalený chléb, pitná voda (v lahvi)
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- předměty denní potřeby, jídelní miska, příbor, léky, toaletní a hygienické potřeby
- přenosné rádio s bateriemi, svítilna, kapesní nůž, zápalky, šití
- náhradní oděv a osobní prádlo, obuv, pláštěnka, spací pytel nebo přikrývka

TECHNOLOGICKÉ HAVÁRIE, ÚNIKY NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Níže uvedené nebezpečné látky jsou nejtoxičtější, které mohou působit na obyvatelstvo a životní prostředí ve správním obvodu ORP Tanvald. Většina z nich je skladovaná nebo používaná ve výrobních provozech pro povrchovou úpravu kovů, plastů a skla. Mohou se také uvolňovat **při** tepelném rozkladu (**požárech**) nebo hydrolyze jiných látek. Do ovzduší, půdy, vody se mohou dostat **při technologických haváriích**, požárech provozů a skladů, při hoření některých **plastů a umělých vláken**, po dopravních nehodách při přepravě po komunikacích.

Chlór – Cl_2 : -úpravny vody - žlutozelený, jedovatý, dusivý plyn, těžší než vzduch, štiplavý, vytváří „mlhy“

Amoniak – NH_3 -chladičí zařízení - bezbarvý plyn, čpavý zápach, dráždí

Kyanidy -vysoce toxické látky, s kyselinami a hydrolyzou rozklad → kyanovodík,

Kyanovodík- HCN -tam, kde jsou kyanidy a při hoření některých umělých vláken - vysoce toxický, silně dráždí

Kyseliny -chlorovodíková, uvolňuje **chlorovodík** – bezbarvý dusivý plyn, ostrý zápach

-fluorovodíková, uvolňuje **fluorovodík** – vysoce toxický bezbarvý plyn

-dusičná, rozklad na **oxid dusičitý** – hnědočervený, silně jedovatý plyn

-sírová, při reakcích a rozkladu i **oxid siřičitý** – bezbarvý plyn, extrémně dráždí, se vzduchem „lepkavé mlhy“ -žiravé aerosoly-těžší než vzduch !!

Zásady ochrany: ▪ *nebuďte zvědaví* a nechoďte okukovat požár, havárie v provozech

▪ zůstaňte v bytě, místnosti, uzavřete okna a dveře, vypněte větrání

Připravte si navlhčenou roušku (kapesník, ručník), brýle (např. lyžařské), kombinézu, pláštěnku, plášť, vysoké boty (holinky), pokrývku hlavy, vyčkejte pokynů (záchranáři, rádio, televize)

VAROVNÝ SIGNÁL „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA ”

Trvalý tón sirény po dobu 140 sekund

Vyhlašuje se v případě, kdy může dojít k ohrožení života a zdraví lidí v důsledku živelní pohromy, havárie s únikem nebezpečných látek či jiné mimořádné události většího rozsahu.

Nezbytná doporučení uvedena na straně 4 a :

- Sledujte zprávy v rozhlase a televizi, vyhlášky MěÚ a OÚ, řiďte se vydanými pokyny
- Upozorněte sousedy
- Nevytvářejte panické situace
- Zachovejte klid
- Na vyžádání MěÚ, OÚ a záchranných složek poskytněte pomoc při přípravách záchranných opatření
- Připravte si evakuační zavazadlo

Před odchodem do shromaždiště – informačního místa (na pokyn záchranných složek, MěÚ, OÚ prostřednictvím rádia, televize) :

- uzavřete okna, uzávěry plynu, vody
- vypněte ventilaci
- připravte si evakuační zavazadlo
- **dodržte zásady pro opuštění domu, bytu**
- zabezpečte domácí zvířata
- uzamkněte byt a přesuňte se do prostoru shromaždiště

ZÁSADY PRO OPUŠTĚNÍ BYTU NEBO DOMU V PŘÍPADĚ EVAKUACE

- uhasťte otevřený oheň v topidlech
- vypněte elektrické spotřebiče (kromě ledniček a mrazniček)
- uzavřete přívod vody, plynu
- vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt; na dveře dejte oznámení, že jste byt opustili a dostavte se na určené místo k evakuaci – shromaždiště
- ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt (dům)
- dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou
- kočky a psy vezměte s sebou
- ostatní domácí zvířata, včetně exotických zvířat, která přežijí delší dobu, nechejte doma, zásobte je před odchodem potravou a vodou